

A detailed illustration of a vintage laboratory. In the center, a Tesla coil stands on a wooden table, emitting bright, jagged purple and blue lightning bolts that reach towards the top of the frame. The room is filled with various scientific instruments, including several glowing incandescent light bulbs hanging from the ceiling and on stands. Large arched windows in the background look out onto a twilight sky with a distant lighthouse and a power transmission tower. The overall atmosphere is one of historical scientific discovery.

GUDRĪBAS GRĀMATAS · PIECPADSMITĀ BURTNĪCA

Aizliegtā enerģija

Brīvās enerģijas izgudrojumi un to noslēpumi

BLUSABOOKS

Aizliegtā enerģija

BRĪVĀS ENERĢIJAS IZGUDROJUMI UN TO NOSLĒPUMI

Katrai nodaļai — četras daļas

KO STĀSTA IZGUDROTĀJS

cilvēks, mašīna un teorija pilnā sparā

**VIENKĀRŠIEM
VĀRDIEM**

tas pats īsi un skaidri

SVEŠVĀRDI

fizikas un tehnikas jēdzieni

PĀRBAUDE AR FIZIKU

*kas izmērīts, kas nav atkārtots, kas palika
vērtīgs*

Grāmata izstāsta apgalvojumus, nevis tos apstiprina. Pārbaudi pats.

Gudrības grāmatas · MMXXVI

© 2026 SIA "Blusa Entertainment" (reģ. Nr. 40203726725) · Gudrības grāmatas. Visas tiesības aizsargātas. Šī grāmata, tās teksts un izdrukājamās lapas ir autordarbs. Tos aizliegts kopēt, pavairot, izplatīt vai publiskot pilnībā vai daļām bez autora rakstiskas atļaujas. Pārkāpējiem iestājas Autortiesību likumā paredzētā atbildība. Atļaujas: contact@blusa.eu. Izdrukājamās lapas drīkst drukāt tikai personīgai lietošanai. Ilustrācijas ir publiski pieejami patentu rasējumi un vēsturiski foto. Grāmata izstāsta izgudrotāju apgalvojumus un teorijas, nevis tos apstiprina; tā nav būvniecības, elektrodrošības vai ieguldījumu padoms. Nemēģini atkārtot augstsprieguma eksperimentus.

SATURS

<i>Priekšvārds</i>	4
I Nikola Tesla — tornis, kas gribēja dot enerģiju visiem	5
II Starojošā enerģija — Henrijs Morejs un elektrība no gaisa	10
III Džons Sērls un lidojošie diski	15
IV Viktors Šaubergers — implozija un ūdens gudrība	20
V Džozefs Ņūmens — motors, kas iesūdzēja patentu biroju	25
VI N-mašīna — Faradeja disks, kas «griež telpu»	30
VII Mūžīgie magnēti — no Peregrīna līdz Hovardam Džonsonam	35
VIII Impulsu motori — Edvīns Grejs un noķertā dzirkstele	40
IX Klusās kārbas — Kolers, Habards un pašlādējošie akumulatori	45
X Aizmirstie pētnieki — Brauns, Reihs un Reichenbaha	50
<i>Noslēgums</i>	55
<i>Izdrukājamās lapas — četras lapas</i>	57
<i>Svešvārdu vārdnīca</i>	62

PRIEKŠVārds

Iedomājies enerģiju, kas ir visur: gaisā ap tevi, ūdenī upē, pat tukšajā telpā starp zvaigznēm. Tā nekad neizbeidzas, to nevajag rakt no zemes, vest ar tankkuģiem vai dedzināt, un par to nav jāmaksā. Pietiktu ar vienu gudru ierīci, lai to savāktu, un pasaule būtu brīva no elektrības rēķiniem, naftas kariem un kūpošiem skursteņiem. Šo sapni daži izgudrotāji un viņu sekotāji ir lolojuši vairāk nekā simt gadu. Un stāsts gandrīz vienmēr beidzas vienādi: ierīce darbojās, bet to apspieda, rasējumi pazuda, izgudrotājs nomira nabadzībā.

Šī grāmata ir par šiem cilvēkiem. Par Nikolu Teslu un viņa torni, par vīru no Jūtas, kas it kā ņēma elektrību no gaisa, par diskkiem, kas esot aizlidojuši debesīs, par austriešu mežsargu, kurš mācījās no forelēm, par motoru, kura dēļ izgudrotājs iesūdzēja tiesā valsts iestādi, un par vēl citiem. Daži no viņiem bija ģēniji, daži — sapņotāji, daži, iespējams, apzināti maldināja citus. Taču visi viņi uzdeva jautājumu, kas ir vērts, lai to uzdotu: no kurienes nāk enerģija un vai mēs to izmantojam gudri?

Katrai nodaļai ir četras daļas. **Ko stāsta izgudrotājs** — stāsts tā, kā to stāsta paši izgudrotāji un viņu sekotāji, ar visiem brīnumiem, demonstrācijām un ienaidniekiem. **Vienkāršiem vārdiem** — tas pats dažos teikumos. **Svešvārdi** — jēdzieni, bez kuriem sarunā ir grūti iztikt. **Pārbaude ar fiziku** — ko rāda dokumenti un mērījumi, ko neviens tā arī nav atkārtojis un kas no šī darba tomēr palika vērtīgs.

Ilustrācijas ir īsti patentu rasējumi un vēsturiski foto. Patents gan nepierāda, ka ierīce strādā — tas tikai apliecina, ka kāds to ir aprakstījis un iesniedzis. Grāmatas beigās ir izdrukājamas lapas, arī pārbaudes lapa, ko vari nolikt blakus datoram, kad nākamreiz kāds tev atsūtīs video par «motoru, ko viņi negrib, lai tu redzētu». Lasi, brīnies, šaubies. Spried pats.

I. NODAĻA

NIKOLA TESLA — TORNIS, KAS GRIBĒJA DOT ENERĢIJU VISIEM

KO STĀSTA IZGUDROTĀJS

1899. gada vasarā Kolorādospringsā, augstu Klinšu kalnos, kāds garš, tievs vīrs ar rūpīgi ķemmētiem matiem būvēja laboratoriju, kādu pasaule vēl nebija redzējusi. Vīrs koka šķūņa slējās masts, un iekšā bija milzīga spole. Kad to ieslēdza, no metāla lodes masta galā šāvās mākslīgi zibeņi, kuru dārdi bija dzirdami tālu apkārtnē. Sekotāji stāsta, ka zeme ap laboratoriju dzirkstāja, zirgiem dzirksteles lēca no pakaviem un reiz pat pilsētas elektrostacijā izdega ģenerators. Šis vīrs bija Nikola Tesla — serbu izcelsmes izgudrotājs, kurš jau bija mainījis pasauli.

Tesla bija **maiņstrāvas sistēmas tēvs**. Viņa daudzfāzu motori un ģeneratori, ko ražoja Džordža Vestinghausa uzņēmums, uzvarēja tā saukto strāvu karu pret Tomasa Edisona līdzstrāvu. Niagāras ūdenskrituma spēkstacija 1890. gadu vidū tika būvēta pēc viņa principiem, un tieši tāda strāva mūsdienās plūst tavā kontaktligzdā. Viņš izgudroja arī savu slaveno transformatoru, kas rada miljoniem voltu augstu spriegumu, un bija viens no radio pionieriem.

Bet Kolorādospringsā Tesla sapņoja par ko vairāk. Viņš apgalvoja, ka pati Zeme ir milzīgs elektrības vadītājs un ka to var «iešūpot» kā zvanu. Ja raidītājs sūta impulsus īstajā ritmā — rezonansē ar planētu —, tad enerģiju var saņemt jebkurā vietā uz Zemes, iespraužot zemē stieni. Bez vadiem, bez stabiem, bez robežām. Tesla ticēja arī **ēterim** — neredzamai videi, kas pildot visu telpu un caur kuru

elektriskie viļņi ceļo tāpat kā skaņa caur gaisu. Viņš bija pārliecināts, ka cilvēce kādu dienu iemācīsies pieslēgties dabas dzinēj spēkam pašam.

Kolorādospringsā notika vēl kas dīvains. Tesla apgalvoja, ka viņa jutīgie uztvērēji reģistrējuši ritmiskus signālus — viens, divi, trīs —, kas nelīdzinājās ne zibens troksnim, ne kam citam, ko viņš pazina. Vēlāk viņš publiski rakstīja, ka tie varētu būt vēstījumi no citas planētas. Sekotājiem tā ir zīme, ka Tesla bija pavēris durvis uz kaut ko lielāku par parasto elektrību. Viņa mērķi viņi apraksta vienkārši: dot cilvēcei enerģiju, kas nav jāpērk, jāved un jādedzina, bet kas pieejama ikvienam.

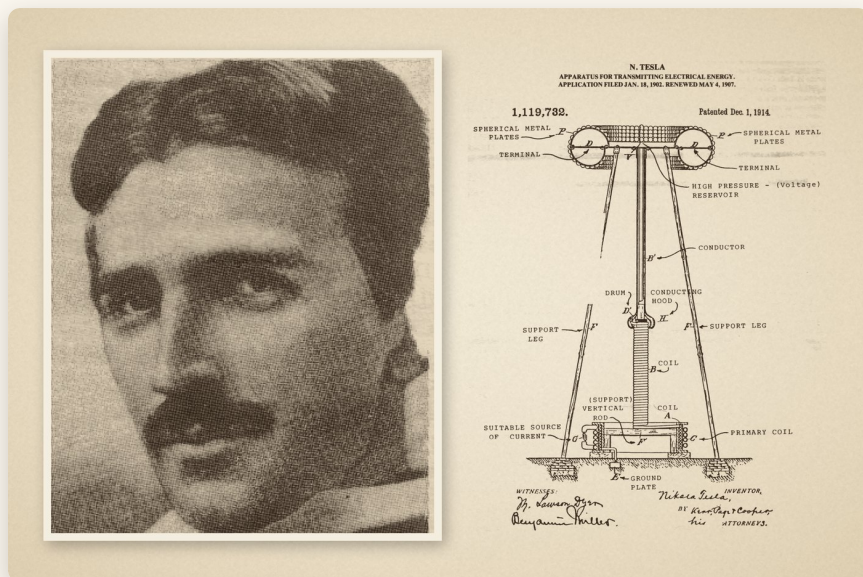
Lai sapni īstenotu, vajadzēja naudu, un to deva slavenākais bankieris Amerikā — Dž. P. Morgans. 1901. gadā Longailendā pie Ņujorkas sāka būvēt Vordenklifas torni — gandrīz sešdesmit metrus augstu koka konstrukciju ar milzīgu metāla kupolu galā. Zem torņa zemē gāja dziļa šahta ar dzelzs stieņiem, lai tornis «satvertu» Zemi. Oficiāli tas bija domāts bezvadu sakariem pāri Atlantijai, taču Tesla sapņoja arī par bezvadu enerģiju visai pasaulei.

Tad viss sabruka. Itāļu izgudrotājs Guljelmo Markoni 1901. gadā ar daudz vienkāršākām iekārtām noraidīja radiosignālu pāri okeānam. Morgans atteicās dot vairāk naudas, un citi investori novērsās. Sekotāji stāsta leģendu, kā Morgans esot jautājis: «**Kur mēs uzliksim skaitītāju?**» Proti, ja enerģija būs visiem, no kā tad pelnīs? Viņuprāt, tieši šis jautājums nogalināja nākotni, kurā elektrība būtu par brīvu.

Tesla turpināja cīnīties. 1914. gadā viņš saņēma patentu «Ierīce elektriskās enerģijas pārvadei», kurā aprakstīta torņa ideja — zīmējumā redzams Teslas 1914. gada patents ar augsto torni, kupolu un spoli. Taču tornis stāvēja tukšs, un 1917. gadā to uzspridzināja un pārdeva metāllūžņos, lai nomaksātu parādus. Tesla nodzīvoja vēl divdesmit sešus gadus, lielākoties Ņujorkas viesnīcās, baroja baložus un runāja par nāves stariem un jauniem enerģijas avotiem. Viņš nomira viens pats viesnīcas numurā 1943. gada janvārī.

Pēc viņa nāves valsts iestādes paņēma viņa papīrus un mantas. Sekotājiem tas ir galvenais pierādījums: **ja Teslas idejās nebūtu nekā vērtīga, kāpēc tās vajadzēja aizvest?** Vēl stāsta par Teslas elektromobili 1930. gados, kas esot braucis bez

degvielas ar noslēpumainu kārbu, antenu un lāmpām. Tā, pēc sekotāju domām, ir liecība, ka Tesla atrada to, ko meklēja, bet pasaule to nedrīkstēja uzzināt.

1. ZĪMĒJUMS

Nikola Tesla un viņa 1914. gada patents Nr. 1 119 732 — tornis elektrības pārvadei bez vadiem.

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

Tesla izgudroja maiņstrāvu, ko lietojam joprojām, un spoli, kas rada milzīgu spriegumu. Viņš ticēja, ka elektrību var pārvadīt bez vadiem caur pašu Zemi un gaisu, un sāka būvēt Vordenklifas torni. Banķieris Morgans pārtrauca finansējumu, tornis tika nojaukts, un Tesla nomira nabadzībā. Sekotāji uzskata, ka brīvā enerģija tika apzināti apturēta, jo to nevarēja pārdot.

SVEŠVĀRDI

Maiņstrāva — elektriskā strāva, kas daudzas reizes sekundē maina virzienu; Eiropā — 50 reizes sekundē, ASV — 60 reizes.

Teslas transformators — gaisa transformators ar divām rezonansē noskaņotām spolēm, kas rada ļoti augstu spriegumu un augstas frekvences strāvu, pazīstams arī kā Teslas spole.

Rezonanse (lat. *resonare* «atskanēt») — parādība, kad sistēmu grūž tieši tās dabiskajā ritmā un svārstības pieaug kā šūpolēs, ko pagrūž īstajā brīdī.

Ēteris (gr. *aithēr* «augšējais, dzidrais gaiss») — vecā fizikas iedomātā vide, kurā it kā ceļo gaisma un elektriskie viļņi; 20. gadsimta sākumā mērījumi to neapstiprināja.

Bezvadu pārvade — enerģijas nodošana no raidītāja uztvērējam bez vadiem, ar magnētisko lauku, radioviļņiem vai gaismu.

● PĀRBAUDE AR FIZIKU

Teslas nopelni nav apšaubāmi. Maiņstrāva, indukcijas motors un rezonanses transformatori ir mūsdienu elektrotehnikas pamats, un viņa vārdā nosaukta arī magnētiskās indukcijas mērvienība. Kolorādospringsas eksperimenti tiešām notika, un Tesla pierakstīja tos dienasgrāmatā, kas vēlāk tika izdota. Arī bezvadu pārvade nav fantāzija: tavs telefons, kas lādējas uz galda, un elektriskā zobu birste, kas uzlādējas statīvā, izmanto tieši divu spoļu magnētisko saiti un rezonansi, ar ko eksperimentēja Tesla.

Taču šeit ir svarīgs sākums, ko stāsts par «brīvu enerģiju» parasti izlaiž. **Vordenklifas tornis nebija enerģijas avots — tas bija raidītājs.** Enerģija torņa spolē nāktu no spēkstacijas, kas dedzina ogles vai griež turbīnas. Tornis to tikai izsūtītu tālāk. Pat Teslas paša plānos enerģijas avots bija parasts. Tātad jautājums nav par to, vai enerģiju var dabūt «no ētera», bet par to, cik daudz no izsūtītās enerģijas nonāk pie saņēmēja. Un šeit fizika ir